

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
KHOA LUẬT**

NGUYỄN THỊ THANH HUYỀN

**GIÁO DỤC PHÁP LUẬT TRONG CÁC DOANH
NGHIỆP
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HẢI DƯƠNG**

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

HÀ NỘI - 2014

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
KHOA LUẬT**

NGUYỄN THỊ THANH HUYỀN

**GIÁO DỤC PHÁP LUẬT TRONG CÁC DOANH
NGHIỆP
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HẢI DƯƠNG**

*Chuyên ngành: Lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật
Mã số: 60 38 01 01*

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

Cán bộ hướng dẫn khoa học: TS. MAI VĂN THẮNG

HÀ NỘI - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các kết quả nêu trong Luận văn chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các số liệu, ví dụ và trích dẫn trong Luận văn đảm bảo tính chính xác, tin cậy và trung thực. Tôi đã hoàn thành tất cả các môn học và đã thanh toán tất cả các nghĩa vụ tài chính theo quy định của Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội.

Vậy tôi viết Lời cam đoan này đề nghị Khoa Luật xem xét để tôi có thể bảo vệ Luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Người cam đoan

Nguyễn Thị Thanh Huyền

MỤC LỤC

Trang

Trang phụ bìa

Lời cam đoan

Mục lục

Danh mục các từ viết tắt

MỞ ĐẦU6

Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA GIÁO DỤC PHÁP LUẬT TRONG CÁC

DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HẢI DƯƠNGError! Bookmark not defined.

1.1. Cơ sở lý luận của giáo dục pháp luật.....Error! Bookmark not defined.

1.1.1. Khái niệm giáo dục pháp luật.....Error! Bookmark not defined.

1.1.2. Mục đích của giáo dục pháp luật.....Error! Bookmark not defined.

1.1.3. Nội dung, hình thức giáo dục pháp luậtError! Bookmark not defined.

1.1.4. Chủ thể và đối tượng giáo dục pháp luậtError! Bookmark not defined.

1.1.5. Phương pháp giáo dục pháp luậtError! Bookmark not defined.

1.2. Cơ sở lý luận của giáo dục pháp luật trong doanh nghiệpError! Bookmark not defined.

1.2.1. Những đặc thù cơ bản của giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệpError! Bookmark not defined.

1.2.2. Vai trò, ý nghĩa, tính tất yếu của giáo dục pháp luật trong doanh nghiệp trong bối cảnh hiện nay ở nước taError! Bookmark not defined.

1.2.3. Mối quan hệ giữa giáo dục pháp luật với giáo dục chính trị tư tưởng, giáo dục đạo đức và các giáo dục khác trong các doanh nghiệpError! Bookmark not defined.

1.3. Những đặc trưng cơ bản của tỉnh Hải Dương và của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương.....Error! Bookmark not defined.

1.3.1. Đặc điểm về điều kiện vị trí địa lý, kinh tế, văn hóa- xã hội của tỉnh Hải DươngError! Bookmark not defined.

1.3.2. Những đặc điểm cơ bản của các doanh nghiệp và các loại hình doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải DươngError! Bookmark not defined.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1.....Error! Bookmark not defined.

**Chương 2: THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ GIÁO DỤC PHÁP LUẬT
VÀ THỰC TRẠNG GIÁO DỤC PHÁP LUẬT TRONG CÁC
DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HẢI DƯƠNG TRONG
GIAI ĐOẠN HIỆN NAYError! Bookmark not defined.**

2.1. Hệ thống pháp luật, chính sách về hoạt động giáo dục pháp luật trong doanh nghiệp ở Hải DươngError! Bookmark not defined.

2.2. Thực trạng giáo dục pháp luật cho các nhóm đối tượng trong các loại hình doanh nghiệp trên địa bàn Hải DươngError! Bookmark not defined.

2.2.1. Thực trạng giáo dục pháp luật cho người lao động trong các loại hình doanh nghiệpError! Bookmark not defined.

2.2.2. Giáo dục pháp luật cho người sử dụng lao động trong các loại hình doanh nghiệpError! Bookmark not defined.

2.2.3. Giáo dục pháp luật cho cán bộ công đoàn trong các loại hình doanh nghiệpERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

2.3. Thực trạng về nội dung, hình thức giáo dục pháp luật trong doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải DươngError! Bookmark not defined.

2.3.1. Thực trạng về nội dung giáo dục pháp luật..Error! Bookmark not defined.

2.3.2. Thực trạng về hình thức, phương pháp giáo dục pháp luậtError! Bookmark not defined.

2.4. Những thành tựu, tồn tại, hạn chế và một số nguyên nhân trong giáo dục pháp luật trong doanh nghiệp trên địa bàn Hải DươngError! Bookmark not defined.

2.4.1. Một số thành tựu trong hoạt động giáo dục pháp luật tại các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải DươngError! Bookmark not defined.

2.4.2. Nguyên nhân của những kết quả đạt được ...Error! Bookmark not defined.

2.4.3. Những tồn tại, hạn chế trong hoạt động giáo dục pháp luật trong doanh nghiệp tại địa bàn Hải DươngError! Bookmark not defined.

2.4.4. Những nguyên nhân của những tồn tại, hạn chếError! Bookmark not defined.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....Error! Bookmark not defined.

**Chương 3: QUAN ĐIỂM, ĐỊNH HƯỚNG VÀ MỘT SỐ KIẾN NGHỊ,
GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIÁO DỤC PHÁP
LUẬT TRONG CÁC DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH HẢI DƯƠNG Error! Bookmark not defined.**

3.1.	Quan điểm, định hướng chung với hoạt động giáo dục pháp luật trong doanh nghiệp	Error! Bookmark not defined.
3.2.	Những yêu cầu đối với công tác giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải DươngError! Bookmark not defined.	
3.3.	Một số kiến nghị, giải pháp về việc giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp nói chung và trên địa bàn tỉnh Hải Dương nói riêngError! Bookmar	
3.3.1.	Những kiến nghị, giải pháp chung	Error! Bookmark not defined.
3.3.2.	Những kiến nghị, giải pháp cụ thể	Error! Bookmark not defined.
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....		Error! Bookmark not defined.
KẾT LUẬN		Error! Bookmark not defined.
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....		i

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BHXH:	Bảo hiểm xã hội
CBCĐ:	Cán bộ công đoàn
CĐ:	Công đoàn
CĐCS:	Công đoàn cơ sở
CN:	Công nhân
CNLĐ:	Công nhân lao động
DN:	Doanh nghiệp
DNNN:	Doanh nghiệp Nhà nước
ĐTNN:	Đầu tư nước ngoài
GDPL:	Giáo dục pháp luật
HĐND:	Hội đồng nhân dân
HĐQT:	Hội đồng quản trị
HĐTV:	Hội đồng thành viên
HTX:	Hợp tác xã
KCN:	Khu công nghiệp
Kinh tế NNN:	Kinh tế ngoài nhà nước
LĐLĐ:	Liên đoàn Lao động
LHPN :	Liên hiệp phụ nữ
NLĐ:	Người lao động
NSDLĐ:	Người sử dụng lao động
PBGDPL:	Phổ biến giáo dục pháp luật
PHPBGDPL:	Phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật
QCDC:	Quy chế dân chủ
TGPL:	Trợ giúp pháp lý
THCS:	Trung học cơ sở
THPT:	Trung học phổ thông
TNHH MTV:	Trách nhiệm hữu hạn một thành viên
TNHH:	Trách nhiệm hữu hạn
TTPBGDPL:	Tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật
UBND:	Ủy ban nhân dân
UVBTV:	Ủy viên ban thường vụ
XHCN:	Xã hội chủ nghĩa

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Công cuộc đổi mới toàn diện do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo trong những năm vừa qua đã đạt được nhiều thành tựu to lớn. Nền kinh tế đất nước ta đã có sự phát triển vượt bậc. Một trong những nguyên nhân cơ bản tạo nên sự phát triển của nền kinh tế nước ta là đã khơi dậy được tiềm năng của các thành phần kinh tế thông qua chính sách phát triển kinh tế nhiều thành phần với các loại hình doanh nghiệp khác nhau. Sự phát triển các loại hình doanh nghiệp trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở nước ta hiện nay là tất yếu, khách quan phù hợp với mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, đáp ứng yêu cầu của tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế.

Nằm trong vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ, tỉnh Hải Dương có nhiều lợi thế phát triển kinh tế đặc biệt là các ngành công nghiệp. Trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2020 của tỉnh Hải Dương, lãnh đạo tỉnh Hải Dương đã thể hiện sự quyết tâm xây dựng tỉnh Hải Dương trở thành tỉnh công nghiệp trước năm 2020. Để đạt được mục tiêu đó, tỉnh Hải Dương đã có nhiều cơ chế, chính sách để thực hiện, trong đó có chính sách tạo điều kiện cho các doanh nghiệp thành lập, hoạt động, phát triển. Vì lẽ đó, hiện nay trên địa bàn tỉnh Hải Dương có một lượng lớn doanh nghiệp đang hoạt động thu hút hàng vạn lao động vào làm việc.

Doanh nghiệp phát triển ổn định không những góp phần quyết định sự phát triển bền vững về mặt kinh tế của tỉnh mà còn quyết định đến sự ổn định và lành mạnh hoá các vấn đề xã hội. Tuy nhiên, thực tế cho thấy do nhận thức, ý thức pháp luật của người lao động, người sử dụng lao động ở nhiều doanh nghiệp còn thấp đã dẫn đến sự vi phạm pháp luật từ cả hai phía gây ra căng thẳng, bức xúc trong quan hệ lao động, phát sinh tranh chấp lao động, làm xáo trộn hoạt động kinh doanh và thiệt hại cho doanh nghiệp, gây mất ổn định an ninh trật tự xã hội trên địa bàn.

Để xây dựng quan hệ lao động hài hòa tại các doanh nghiệp, góp phần thúc đẩy sản xuất phát triển, ổn định xã hội, xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân, lãnh đạo tỉnh Hải Dương đã chú

trọng giáo dục nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật của người lao động, người sử dụng lao động trong các doanh nghiệp. Tuy nhiên, công tác giáo dục pháp luật trong các loại hình doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn tỉnh vẫn chưa đạt hiệu quả cao, nhiều khi còn mang tính hình thức, chưa có sự quan tâm đầu tư thỏa đáng của các ngành, các cấp trong tỉnh, thậm chí là của chính các doanh nghiệp. Chưa thật sự huy động được sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị tỉnh Hải Dương. Xuất phát từ những lý do trên, tác giả lựa chọn đề tài “***Giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương***” làm luận văn tốt nghiệp của mình. Tác giả hy vọng với việc nghiên cứu, phân tích thực trạng, cũng như những giải pháp, kiến nghị được đưa ra trong luận văn sẽ góp phần bổ sung, hoàn thiện công tác giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn tỉnh Hải Dương nói riêng và công tác giáo dục pháp luật nói chung.

2. Mục tiêu nghiên cứu

2.1. Mục tiêu tổng quát

Luận văn phân tích, đánh giá đúng thực trạng giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương và đề xuất được phương hướng, giải pháp nhằm bổ sung, hoàn thiện giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương. Từ đó tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật nói chung, pháp luật lao động nói riêng đối với người lao động và người sử dụng lao động. Xây dựng quan hệ lao động hài hòa tại các doanh nghiệp, góp phần thúc đẩy sản xuất phát triển, ổn định xã hội, xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân đồng thời tham mưu, góp ý cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong vấn đề giáo dục pháp luật

2.2. Mục tiêu cụ thể

- + Phân tích cơ sở lý luận chung của hoạt động giáo dục pháp luật và giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp.
- + Phân tích, đánh giá đúng thực trạng giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương trong giai đoạn hiện nay.
- + Từ nghiên cứu, đánh giá thực trạng tìm phân tích nguyên nhân thực trạng của công tác giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương.

+ Đề xuất phương hướng, giải pháp nhằm tăng cường, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương trong giai đoạn hiện nay.

3. Tình hình nghiên cứu đề tài

Đề tài giáo dục pháp luật từ lâu đã thu hút sự quan tâm, chú ý của nhiều nhà khoa học, những người làm công tác lý luận nghiên cứu ở nhiều khía cạnh, góc độ khác nhau. Cho đến nay, đã có nhiều công trình khoa học nghiên cứu về giáo dục pháp luật của cá nhân, tập thể được công bố như: “*Giáo dục pháp luật và quá trình hình thành nhân cách*” Nguyễn Đăng Đình Lục. - H.: Pháp lý, 1990; “*Bàn về giáo dục pháp luật*” PTS. Trần Ngọc Đường, Dương Thanh Mai. - H.: Chính trị quốc gia, 1995; “*Giáo dục pháp luật qua hoạt động tư pháp ở Việt Nam (Bảng thực tiễn của toà án và luật sư)*” Luận án phó tiến sĩ khoa học luật / Dương Thị Thanh Mai; Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Trần Ngọc Đường. - H., 1996. “*Giáo dục pháp luật trong các trường đại học, trung học chuyên nghiệp và dạy nghề (không chuyên luật) ở nước ta hiện nay*” Luận án phó tiến sĩ khoa học Luật học / Đinh Xuân Thảo; Người hướng dẫn khoa học: PGS.PTS. Trần Ngọc Đường, PTS. Hoàng Thế Liên. - H., 1996; “*Bộ đội biên phòng với việc giáo dục pháp luật cho đồng bào khu vực biên giới ở Việt Nam hiện nay*” Luận án thạc sỹ luật học / Phạm Văn Trường. - H: Trường Đại học Luật Hà Nội, 1998; “*Giáo dục pháp luật, giáo dục đạo đức và kỹ năng sống cho trẻ em ở nước ta hiện nay*” Lê Thị Phương Nga // Tạp chí Nghiên cứu lập pháp. Văn phòng quốc hội, Số 20/2010; “*Các hình thức giáo dục pháp luật ở Việt Nam hiện nay - Thực trạng và giải pháp*” Khoá luận tốt nghiệp / Nguyễn Thị Thuý Linh; Người hướng dẫn: ThS. Bùi Xuân Phái. - Hà Nội, 2012. Ngoài ra, còn rất nhiều các bài nghiên cứu đăng trên các tạp chí khoa học, các đề tài đã được nghiệm thu về vấn đề giáo dục pháp luật nói chung.

Các công trình nghiên cứu khoa học cho thấy giáo dục pháp luật tuy được đề cập dưới nhiều góc độ, khía cạnh khác nhau, song về cơ bản bao gồm ba nhóm vấn đề sau:

Nhóm 1: Nghiên cứu những vấn đề lý luận chung về giáo dục pháp luật, gồm khái niệm, mục đích, đối tượng, nội dung, hình thức của giáo dục pháp luật. Nhóm 2: Nghiên cứu giáo dục pháp luật đối với các đối tượng cụ thể nhằm lý giải những đặc thù và tìm

kiểm các giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục pháp luật cho từng đối tượng. Nhóm 3: Nghiên cứu giáo dục pháp luật trong mối quan hệ với các nội dung khác: đạo đức, ý thức pháp luật, tăng cường pháp chế... [24, tr.4-6].

Nhìn chung, các công trình nghiên cứu khoa học của các tác giả từ trước đến nay về giáo dục pháp luật đã đóng góp rất nhiều các vấn đề cơ bản cả về vấn đề lý luận và thực tiễn dưới nhiều góc độ, khía cạnh khác nhau về giáo dục pháp luật. Tuy nhiên, cho đến nay chưa có một công trình nào đi sâu nghiên cứu về giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương. Vì vậy, đây là đề tài đầu tiên nghiên cứu có hệ thống vấn đề này trên địa bàn tỉnh Hải Dương.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

+ Luận văn tập trung nghiên cứu những vấn đề lý luận và thực tiễn của hoạt động giáo dục pháp luật cho người lao động, người sử dụng lao động, cán bộ công đoàn trong các doanh nghiệp trên địa bàn Hải Dương.

+ Phạm vi nghiên cứu của luận văn: Luận văn giới hạn phạm vi nghiên cứu thực trạng giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn một địa phương cụ thể là tỉnh Hải Dương và các số liệu được thống kê từ năm 2009 đến nay.

5. Tính mới và những đóng góp của đề tài

Đề tài có những đóng góp mới đó là:

- Phân tích, đánh giá một cách cụ thể về thực trạng giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương. Nghiên cứu, đề xuất các phương hướng, giải pháp cụ thể nhằm tăng cường và nâng cao hiệu quả giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương trong giai đoạn hiện nay.

- Là một công trình có sự gắn kết giữa phân tích lý luận với tổng kết thực tiễn địa phương, luận văn có thể dùng làm tài liệu tham khảo trong việc hoạch định các chủ trương, chính sách về giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp ở tỉnh Hải Dương trong những năm tới cũng như là nguồn tư liệu tham khảo cho những người nghiên cứu các đề tài liên quan đến giáo dục pháp luật. Luận văn còn có thể dùng làm tài liệu nghiên cứu, giảng dạy, tập huấn cho các Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật, cho cán bộ công đoàn, người sử dụng lao động trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương.

6. Phương pháp nghiên cứu

Luận văn được thực hiện trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước và pháp luật; quan điểm của Đảng về xây dựng Nhà nước pháp quyền ở Việt Nam; các quan điểm của Đảng, các văn bản pháp luật quy định về công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung và đối tượng là người lao động, người sử dụng lao động trong các doanh nghiệp nói riêng. Các phương pháp sử dụng để nghiên cứu là phương pháp chủ nghĩa duy vật biện chứng, phương pháp lịch sử - cụ thể, phân tích, tổng hợp, thống kê, so sánh, điều tra xã hội học...

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, nội dung luận văn gồm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận của giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương.

Chương 2: Thực trạng giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương trong giai đoạn hiện nay.

Chương 3: Quan điểm, định hướng và một số kiến nghị, giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban tuyên giáo Liên đoàn lao động tỉnh Hải Dương (2010), *Báo cáo nhu cầu nâng cao hiểu biết pháp luật của người lao động và cán bộ công đoàn cơ sở khối doanh nghiệp*, Hải Dương.
2. Ban tuyên giáo Liên đoàn lao động tỉnh Hải Dương (2012), *Báo cáo số 139/BC-BTG ngày 26 tháng 11 năm 2012 về việc đẩy mạnh công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật trong các doanh nghiệp ở tỉnh*, Hải Dương.
3. Bảo hiểm xã hội thành phố Hải Dương (2014), *Báo cáo tổng kết, đánh giá thi hành*

Luật bảo hiểm xã hội trong các doanh nghiệp trên địa bàn thành phố ngày 17 tháng 6 năm 2014, Hải Dương.

4. Bộ kế hoạch và đầu tư (2014). Giới thiệu khái quát về tỉnh Hải Dương. Truy cập ngày 06/9. <http://www.chinhphu.vn/portal/page/portal/chinhphu/cactinhvathanhpho/tinhhaaiduong/thongtintinhthanh?view=introduction&provinceId=1352>.
5. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (2009), *Công văn số 1848/LĐTBXH-PC ngày 02/6/2009 để triển khai thực hiện Đề án 31 giai đoạn II (2013-2016)*.
6. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (2012), *Công văn số 2717/LĐTBXH-PC ngày 08/8/2012 hướng dẫn thực hiện Đề án 31*.
7. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (2013), *Công văn 113/2013/LĐTBXH-PC về triển khai Đề án 31 giai đoạn II do Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ban hành*.
8. Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (2012), *Quyết định số 377/QĐ-LĐTBXH ngày 28/3/2012 về việc Ban hành kế hoạch hoạt động của Ban Điều hành Đề án và phê duyệt kế hoạch thực hiện Tiểu Đề án 1 tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho người lao động, người sử dụng lao động trong các loại hình doanh nghiệp năm 2012*, Hà Nội.
9. Bộ Tư pháp (2012), *Công văn số 6455/BTP-PBGDPL ngày 14/8/2012 hướng dẫn triển khai thực hiện Quyết định số 409/QĐ-TTg ngày 09/4/2012 của Thủ tướng Chính phủ*.
10. BT (2014), Hải Dương: 3.000 công nhân tiếp tục đình công Cập nhật: 10:20, Thứ 5, 20/03/2014. <http://antv.gov.vn/xahoi/hai-duong-3000-cong-nhan-tiep-tuc-dinh-cong/3905.html>
11. Chính phủ (2008), *Quyết định số 37/2008/QĐ-TTg ngày 12/3 phê duyệt chương trình hành động quốc gia về tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật từ năm 2008 đến 2012*, Hà Nội.
12. Chính phủ (2009), *Quyết định số 31/2009/QĐ-TTg ngày 24/2 về việc phê duyệt "Đề án Tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật cho người lao động và người sử dụng lao động trong các loại hình doanh nghiệp giai đoạn 2009-2012"*, Hà Nội.
13. Chính phủ (2009), *Quyết định số 270/2009/QĐ-TTg ngày 27/02 của Thủ tướng*

Chính phủ phê duyệt Đề án củng cố, kiện toàn và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đáp ứng yêu cầu đổi mới, phát triển của đất nước, Hà Nội.

14. Cục thống kê Hải Dương (2010), *Báo cáo số 162/BC-CTKHD ngày 24 tháng 12 năm 2010 về thống kê lao động trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh, Hải Dương.*
15. Cục thống kê Hải Dương (2014), *Doanh nghiệp và danh mục doanh nghiệp Hải Dương*, <http://www.thongkehgd.gov.vn/view1.aspx?IID=1&nIID=388=introduction&provinceId=1352>, (truy cập ngày 10/9).
16. Cục thuế tỉnh (2012), *Tuyên dương người nộp thuế tiêu biểu năm 2012*, <http://www.haiduong.gov.vn/ChinhQuyen/tinhdng/Pages/C%E1%BB%A5cThu%E1%BA%Bft%E1%BB%89nhTuy%C3%AAnd%C6%B0%C6%A1ngng%C6%B0%E1%BB%9Din%E1%BB%99pthu%E1%BA%Bfti%C3%AAubi%E1%BB%83un%C4%83m2012.aspx>, (cập nhật ngày 24/9/2013).
17. Lê Văn Đại (2012), *Phổ biến, giáo dục pháp luật cho người lao động trong các doanh nghiệp trên địa bàn thành phố Đà Nẵng.*
18. Đảng Cộng sản Việt Nam (2008), *Nghị quyết số 20 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về "Tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước"*, Hà Nội.
19. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Cương lĩnh xây dựng đất nước thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung năm 2011)*, Hà Nội.
20. Đảng Cộng sản Việt Nam (1996), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
21. Nguyễn Văn Đông (2008), *Giáo trình lý luận về Nhà nước và pháp luật*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
22. Trần Ngọc Đường - Dương Thị Thanh Mai (1995), *Bàn về giáo dục pháp luật*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
23. Trần Ngọc Đường (1999), *Giáo trình lý luận chung về Nhà nước và pháp luật*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

24. Đinh Thị Hoa (2005), *Giáo dục pháp luật cho đồng bào người Chăm ở tỉnh Ninh Thuận hiện nay*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học sư phạm Hà Nội.
25. Nguyễn Ngọc Hoàng (2000), *Đổi mới giải pháp pháp luật hệ đào tạo trung học chính trị ở nước ta*, Luận văn thạc sĩ luật học, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.
26. Hội đồng phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật của Chính Phủ (2012), “Luật phổ biến, giáo dục pháp luật”, *Đặc san tuyên truyền pháp luật*, (08).
27. Hội đồng phối hợp phổ biến giáo dục pháp luật tỉnh Hải Dương (2013), *Báo cáo ngày 21 tháng 10 năm 2013 về Công tác phổ biến giáo dục pháp luật năm 2013 và một số nhiệm vụ trọng tâm năm 2014*, Hải Dương.
28. Nguyễn Lâm (2002), *Từ điển Từ và ngữ Hán Việt*, Nxb Từ điển Bách Khoa, Hà Nội.
29. Liên đoàn lao động tỉnh Hải Dương (2013), *Báo cáo tổng kết công tác công đoàn năm 2013, nhiệm vụ trọng tâm năm 2014 ngày 12/11/2013*, Hải Dương.
30. Nguyễn Thị Thuỳ Linh (2012), *Các hình thức giáo dục pháp luật ở Việt Nam hiện nay - Thực trạng và giải pháp*, Khoá luận tốt nghiệp, Trường Đại học Luật Hà Nội.
31. Hồ Chí Minh (1990), *Về Nhà nước và pháp luật Việt Nam*, Nxb Pháp lý, Hà Nội.
32. Hoàng Phê (1997), *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb Đà Nẵng.
33. Hoàng Thị Kim Quế (Chủ biên) (2005), *Giáo trình lý luận chung về lịch sử Nhà nước và pháp luật*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
34. Quốc hội (2012), *Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật*, Hà Nội.
35. Sở kế hoạch và đầu tư Hải Dương (2013), *Báo cáo Số: 1259/BC- KHĐT-ĐKKD ngày 30 tháng 10 năm 2013 về tình hình phát triển doanh nghiệp, nhu cầu tư vấn, thông tin doanh nghiệp trên địa bàn*.
36. Sở lao động thương binh và xã hội Hải Dương (2013), *Báo cáo khảo sát và đánh giá nhu cầu nâng cao hiểu biết pháp luật trong doanh nghiệp năm 2013*.
37. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (2009), *Người lao động và hoạt động Công đoàn trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế*, Nxb Lao động, Hà Nội.

38. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (2010), *Sổ tay tuyên truyền pháp luật năm 2010*, Nxb Lao động, Hà Nội.
39. Trần Văn Trầm (2002), *Giáo dục pháp luật cho cán bộ và công chức trên địa bàn tỉnh Bình Định thực trạng và giải pháp*, Luận văn thạc sĩ luật học, Trường Học viện Quốc gia Hồ Chí Minh.
40. Trường Đại học Luật Hà Nội (2011), *Giáo trình lý luận nhà nước và pháp luật*, Nxb Công An Nhân Dân, Hà Nội.
41. Đặng Ngọc Tùng (2008), *Xây dựng và phát huy vai trò giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, Nxb Lao động, Hà Nội.
42. Đào Trí Úc (1997), *Nhà nước và pháp luật của chúng ta trong sự nghiệp đổi mới*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
43. Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương (2011), *Báo cáo số: 56 /BC-UBND ngày 23 tháng 8 năm 2011 về việc Đánh giá thực hiện pháp luật về lao động*.
44. Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương (2011), *Kế hoạch số 1253/KH- UBND ngày 22/07/2011 về việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho người lao động và người sử dụng lao động trong các loại hình doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Hải Dương giai đoạn 2011- 2012*.
45. Ủy Ban nhân dân tỉnh Hải Dương (2012), *Báo cáo số 152/ BC-UBND ngày 23 tháng 11 năm 2012 về công tác phổ biến giáo dục pháp luật năm 2010, 2011*.
46. Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương (2013), *Báo cáo số 149/ BC-UBND ngày 21 tháng 10 năm 2013 về Kết quả thực hiện công tác theo dõi tình hình thi hành pháp luật trên địa bàn tỉnh Hải Dương năm 2013*.
47. Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương (2013), *Kế hoạch số 890/KH - UBND ngày 28/5/2013 thực hiện Đề án tuyên truyền phổ biến pháp luật cho người lao động và người sử dụng lao động trong các loại hình doanh nghiệp giai đoạn 2013-2016*.
48. Viện Ngôn ngữ học (1992), *Từ điển tiếng Việt*, Trung tâm Từ điển ngôn ngữ, Hà Nội.